

V Ostravě kreslí unikátní mapu strachu

MICHAL BERNÁTH

PRAHA Karviná vede nejen v míře zasažení covidem, ale též z hlediska rizika kriminality. Vyplývá to z indexu kriminální rizikovitosti, který ministerstvo vnitra sestavilo za rok 2019. Na druhém místě figuruje Ostrava, čtvrtý je Bruntál, také z Moravskoslezského kraje. Mezi tuto trojici se vklíní jen severočeský Most.

Mezi kraji je to opět severní

Morava, která v kriminálním riziku vévodí. Vnitro ji hodnotí číslem 1532. To samo o sobě nic nevyovídá, dokud ho nesrovnáme s ostatními kraji či celostátním průměrem. Ten má totiž hodnotu 953. Z tohoto hlediska nejbezpečnější kraje, Plzeňský a Středočeský, se pohybují dokonce okolo cifry 650.

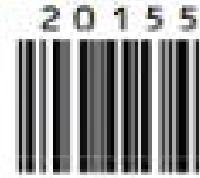
Není proto divu, že právě ve Slezsku vznikl projekt, který vytváří unikátní mapu kriminality a bezpečnosti. Nejen té, kterou registruje policie, ale doplňuje ji také o takzvanou pocitovou mapu obyvatel. Může tak pomoci i s potíráním kriminality, kterou policii nikdo nehlásí. A radnicím napoví, v kterých lokalitách se obyvatelé cítí ohroženi. **Více čtěte na straně 4**

PŘEDPLATNÉ 225 555 533

Cena: Slovensko L29 €

WWW.LIDOVKY.CZ

20155

9 770862 592029

Bojíte se? Zapište to do mapy

Projekt ostravské univerzity ukazuje, kde lidé zažívají ve městech pocit strachu. Může pomoci odhalit nenahlášenou kriminalitu

MICHAL BERNÁTH

PRAHA Zná to každý obyvatel většího města. Jdete večer potměným parkem, kde i ta jediná funkční lampa poblikává. Nikde nikdo. Navíc dobře víte, že má ta lokalita mezi místními opravdu špatnou pověst už po generace. Nepříjemnému pocitu a zrychlenému kroku se zkrátka nevyhnete.

Přesně tyto emoce by chtěli do mapy přenést tvůrci unikátního projektu „Metodika identifikace a hodnocení bezpečnostně rizikových lokalit ve městě“, který vznikl na Vysoké škole báňské – Technické univerzitě Ostrava (VŠB-TUO) za finanční podpory Technologické agentury ČR.

Klasickou mapu kriminality už nejspíše znáte, pracuje s daty policie a ukazuje, na kterých místech republiky je zločin páchan nejintenzivněji. Jenže nepodchytí vše – kriminalitu policii vůbec nenahlášenou a také to, jak bezpečnost ve vlastním městě hodnotí sami lidé. Všechny tyto aspekty v sobě kombinuje právě přístup odborníků z katedry geoinformatiky VŠB-TUO, který v minulých dnech certifikoval resort vnitra.

Kam se lidé bojí chodit

Testování projektu proběhlo přirozeně v Ostravě, ale také v Olomouci, Kolíně a na Praze 12. Pomocí dotazníků a šetření mezi obyvateli vytvořili experti mapy míst, kde se lidé necítí bezpečně. Ukázalo se, že ne vždy odpovídají policejním statistikám.

„V Ostravě nám takové lokali-

ty skutečně vyskočily. Typické je to třeba pro Ostravu-Přívaz, která je blízko vlakovému nádraží. Lidé se tam podle našeho výzkumu trochu bojí, ale policejní statistiky to nepotvrzují,” řekl LN prorektor univerzity pro komercializaci a spolupráci s průmyslem Igor Ivan, který se na projektu podílel. V těchto lokalitách přitom podle čísel policie ke kriminalitě nedochází. Podle Ivana tak policisté i radnice dostanou do rukou cenného pomocníka.

„Jeden z ředitelů městské policie mi řekl, že je to ideální nástroj. Na radnici jim totiž přichází neustálé stížnosti na bez-

pečnostní situaci v určitých lokalitách,” popsal prorektor univerzity s tím, že policisté byli v takových chvílích v obtížné situaci. Kriminalita nikde, ale lidé si stěžují.

Podobný fenomén podle něj vzniká i v okolí sociálně slabších čtvrtí. „Jako trend se ukázalo, že bezpečně se lidé necítí v okolí různých ubytoven, ve kterých bydlí sociálně slabší skupiny obyvatel. Ale platí pro to totéž – policejní statistiky na to mají opačný pohled,” poukazuje na rozpor v číslech odborník.

Vysvětluje si to tím, že mezi obyvateli těchto lokalit je vyšší

kriminalita. Tu ale páchají jinde po městě. Ostatní měšťané o nich ale vědí, a proto se jim vyhýbají.

Postav lampu – vyřeš problém

Docent Igor Ivan ale zároveň přiznává, ale na některých místech se lidé bojí zcela zbytečně. Už jen kvůli tomu, jak to v okolí vypadá. „Mnohdy je vhodná reakce velmi jednoduchá. Stačí tam třeba postavit lampu nebo navýšit výskyt městských policistů,” radí prorektor, podle kterého by pracovníci prevence kriminality měli zbytnost, pokud jim z dat vychází, že se obyvatelé jejich města někde necítí bezpečně.

Jenže ke špatné pověsti stačí málo a ta se může táhnout po generace. Podle Ivana je to na případě Ostravy typické třeba pro ulici Dělnická v městské části Ostrava-Poruba. Ostravská tradice vztyčuje u této ulice varovný uka-

Pocit nebezpečí nemusí v některých lokalitách vůbec odpovídat nahlášené kriminalitě. Typickým příkladem je třeba Ostrava-Přívaz (na snímku), blízko vlakového nádraží. Lidé se tam podle výzkumu bojí, ale policejní statistiky to nepotvrzují. Jak může vypadat počítová mapa nebezpečných míst třeba v Olomouci, ukazuje vizualizace nahoře. FOTO MAFRA - ALEXANDR SATINSKÝ

zovák. Jenže realita dneška je už jinde. „Netvrdím, že je to náhle nejprestižnější adresa, ale je tam bezpečně. Přitom to lidé vnímají nadále jako problém,” popisuje jednu z městských legend výzkumník.

Celý projekt byl původně koncipován pro města s více než 50 tisíci obyvateli. Jeho tvůrci si ale na příkladu jednatřicetitisícového Kolína otestovali, že jejich metodika funguje i v menších městech. Získaná data jen nejsou tak pestrá jako u velkých měst.

Novou metodiku dali její tvůrci volně k dispozici městům, která by ji chtěla začít využívat. Pomohla k tomu i certifikace ministerstva vnitra, před kterou museli projekt posoudit nezávislí odborníci z řad geoinformatiků i policistů. Díky ministerskému „puncu kvality“ je systém na dosah ruky také pro policisty.

Přitažlivá pro samosprávy by nová mapa mohla být i kvůli nízkým nákladům. „Její výhodou je to, že pracuje s volně dostupnými daty, a není si tedy nutné draze podobné projekty nechat vytvářet od soukromých firem,” vysvětluje Ivan. Pro údržbu systému a opětovný sběr dat podle něj vystačí mírně pokročilá znalost práce s počítačem a zpracování dat.

Ať už ale bude pocit nebezpečí v parcích, u nádražích a na sídlišťích sebevětší, není to důkaz ničeho nekalého. Ukazuje to na pocitu občanů města. A jak připomíná Ivan, starost o bezpečnost svých obyvatel je jednou z hlavních povinností samospráv. „Poukazuje-me na místa, kde se něco pravděpodobně děje, i když také nemusí. Žádné město by ale nemělo obavy svých občanů z nějaké lokality ignorovat,” myslí si.